

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.
Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil,
pentru a doua și a treia oară câte 20 fil.
Pentru inserate mai mari după învoială.

La Invierea Domnului

Marea și sfânta sărbătoare a Invierii ne găsește, în anul Domnului 1918, tot în vântul înviforat al patimilor nepotolite de grozăviile morții.

Cu atât mai vârtos, rugăciunile sufletelor noastre se înalță astăzi către celce prin biruința morții ni-a dăruit viață de veci.

Valea de lacrimi și de sânge, de jale și de mâhnire, n'a putut să înăbușească vechea credință, înrădăcinată în inima creștinului, de a-și ridică spre cer fruntea brăzdată de mulțimea năpastelor și durerilor.

A sosit sărbătoarea sărbătorilor, ca să ne vestească din nou, că traiul pământesc nu cuprinde totul, că traiul pământesc nu este lucrul de căpetenie pentru creatura lui Dumnezeu.

Există în noi o dorință neîmplinită, care tinde spre o viață a curăteniei și împăcării între lumea văzută și cea nevăzută.

Această dorință nu se poate împlini, decât în adevărul ce iese la lumină prin învierea Domnului, care voiește să statornicească armonia iubirii pretutindeni.

Războiul de astăzi ne dovedește zilnic, că deși viața lumească este o comoară pentru om, ea trebuie jertfită în schimbul unor valori înalte, din care va răsări viitorul mai bun și mai cuprinzător.

Experiența lungului război ne învederează tot mai bine faptul, că alătura intereselor proprii personale trebuie pusă respectarea de-apropelului.

Căci drepturile mele numai atunci sânt adevărate, când nu izbesc în drepturile de-apropelului meu.

Nu este războiul acesta, al urii și răzbunării, o pedeapsă trimisă de Domnul asupra omenimii. N'a propovăduit Mântuitorul niciodată răzbunare și ură. El a grăit așa:

«Părinte! Iartă-le lor, că nu știu ce fac».

Războiul nu-i bătea Domnului, ci este fapta omului, urmarea slăbiciunilor și răutăților sale de multe feluri.

Opera războiului este a noastră, numai a noastră, cari ne-am depărtat de porunca iubirii evanghelice, și am ales armele urei și ale invidiei, armele revanșei, în locul milei, al răbdării și al cuminției.

Sufletele, copleșite de greutatea sarcinilor, sânt însătoșate de pace și lumină.

Suferințele nu pot să fie fără sfârșit. Dreptatea și adevărul trebuie să iasă deasupra.

Pacea, de atâtea ori întretăiată, în cele din urmă se va întronă de nou.

Dar, ce stări vor urma după sfârșitul războiului, nimeni nu știe.

Sigur este, că zadarnic vor amuți mitralierele și tunurile, lumea se va agita mai departe în căutarea unei alcătuirii cu rosturi nouă și cu temeiuri nouă.

Iubirea națională, și ura națională, — care este împotriva tuturor învățăturilor lui Cristos, — n'are poate să mai fie hotărâtoare în acțiunile omeniești.

Cei trăiți ani întregi departe de țară și de mizeriile, de care au pătimit și înainte de război, vor reveni, din vălmășagul luptelor, cu gânduri primenite la căminurile lor. Nu se vor mai simți ca făcând parte numai din cercul unui sat, unui orașel, sau unui popor, ci ca o părticică dintr'un întreg cu mult mai mare, — așa cum ni-o spune însași biserica întemeiată de Mântuitor.

Ce vor găsi, în patria lor, cei întorși din câmpul de sânge și de noroi?

Ce așteaptă pe vitejii rămași cu viață?

Cum se pregătește țara, ca să-i primească la sinul ei de mamă?

Noi știm, că am adus jertfe peste puteri. Am susținut statul cu munca, cu truda, cu renunțarea, și cu banii ce i-am adus totdeauna, când ni i-a cerut.

Am dat tot ce-am avut mai prețios. Floarea satelor, atâția juni și bărbați zdraveni, ai câmpiilor și dealurilor noastre, s'au coborât cu zile în mormânturi.

S'ar putea oare ca jertfele noastre să meargă în vânt, și morții aceia să fi murit în zadar?

Nu știm.

Știm și simțim că deocamdată purtăm mai departe crucea...

Și totuși.

Invierea are să sosească odată pentru toți, fără deosebire.

Sărbătoarea de astăzi ni-o mărturisește prin Cristos care, călcând moartea cu moarte, ne dăruiește viață fără de sfârșit.

Isus adevărul

În vremea aceea o suflare ca de vifor a străbătut cuprinsul celor douăsprezece seminții, că Mesia cel născut din fecioara Maria coboară către cetatea Ierusalimului. În calea lui săracii poporului, oropsiții, bolnavii, lihniiți și toți copiii vitregi ai sorții își așterneau hainele și cu ramuri de finici întimpinându-l îi cântau: «Osana, fiul lui David, bine e cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!»

S'au cutremurat bogații, boerii, arhieriei, fariseii și cărturarii întunecându-se de frică și mânie asupra Nazarineanului pornit să le sugrume nelegiuirile.

Și'n vremea aceea lumea întregă simțea, că prin Isus la luptă aprigă s'a pornit adevărul cu minciuna.

Deoparte sta minciuna, îmbuibată în hainele ei grele de porfiră și vison, în adăpostul palatelor boerești, în scaunele aurite ale arhieriei din sinagoge, în șarlataniile cărturarilor și fariseilor, în lăcomia nesațului bogățiilor, gata în orice clipă să calce peste sute de mii de cadavre, numai ca să-și stâmpere pofta individuală.

De altă parte s'a ridicat adevărul, răsărit în ieslea dobitoacelor, și pornit la drum în hlamida lui sărăcăcioasă, desculț, cu capul gol, colindând din colibă în colibă, încunjurat de mulțimea desmoșteniților de soarte.

Și mulțimea aceasta de săraci, de muncitori, de bolnavi pe cari Isus îi tămăduia cu cuvântul puterii sale, a crezut că Isus este adevărul.

Puternicii jidovilor, bogații, cărturarii și toate măririle deșarte îl tăgăduiau. Robia mulțimei, pe care pu-

FOIȘOARA

Cântați...

A fost un întunec fără margini,
Când s'a n'rupat din Maică-sa Cuvântul
Sub jugul lui gemea din vremi bătrâne
Indurerat și năcăjit pământul.

El s'a născut și a adus Lumină,
Credeu puternic, vecinic, primăvară
In inimi umilite, ear din sușlet
A șters păgâna vremilor povară.

In urma lui pășea încet, dar bine
O mână de apostoli. Ei tormară
Pușinul aluat, care dospise
Framântătură'n fiecare țară...

Și ceata mucenilor strădalnici
Tot crește n'cet, domol, fără repaos.
Adeseori prin lupte n'verșunate
Se scurg credințe vechi în vechiul haos.

Biruitoar se n'alță steagul mândru,
Ce l-au purtat martirii cu izbândă;
Dușmanii vieții cad cu ochii umezi,
Cu inimă amară și flămândă.

Trec veacuri lungi, trec veacuri mohorâte.
Vin vremuri calde, vremuri de lumină,
Și fiecare n'nruchipează ceva,
Și scrie n'carte-o pagină senină.

Și se pornesc războaie blăstamate,
Curg râuri mari de sânge, și la urmă
Ideile Celui născut în iesle
Se n'nfăptuesc, ear cele vechi se curmă.

Și acest război va n'nruchipa aievea
O parte din credeul mântuirii,
Căci scris este în cărțile bătrâne:
Să nu lupți niciodată n'contra firii...

Deci să cântăm acum cu glas de-aramă
Toți cei umili și fără zi senină:
Cristos a înviat, căci din mormânturi
Ear va ieși viață și lumină...

Vasile Stoicanea

Simțul timpului la animale

Este un fapt pe care naturaliștii îl socotesc ca deplin dovedit, că animalele superioare au simțul timpului extraordinar de bine dezvoltat. Omul a cam pierdut acest simț, și mai cu deosebire omul civilizat, care la orice ocaziune obișnuiește să-și consulte ceasornicul.

Animalele însă au păstrat simțul care le spune când e timpul pentru cutare sau cutare act de viața lor simplă.

Asifel s'au văzut la pășune turme, care când vine exact ora la care de obicei au să fie mănate la adăpost, se strâng dela sine, fără a mai aștepta îndemnul păstorului.

Cocoșul nu cântă, cum se afirmă de către atâția, la răsăritul soarelui, ci aproape exact la aceeași oră, fie iarna, fie vara.

Despre simțul timpului la papagal s'a însemnat observația următoare:

Directorul de teatru Pollini dela teatrul din Hamburg, avea un intendent căruia un fiu al său îi adusesse un papagal din India. Înțeleptul animal se dezvoltă încetul cu încetul și deveni un vorbitor plin de talent. Cele mai diferite observații care le auzea zilnic în casă, le învăță numai decât și le repeta. Intendentul venea în fiecare zi acasă la masă la 2¹/₂ după amiază, iar la 5¹/₂ se întorcea la teatru. Un ceasornic mare de perete bătea ceasurile și jumătățile. Când domnul venea din întâmplare ceva mai târziu, nevastă-sa îl întâmpina cu vorbele: «Ce vii astăzi așa de târziu?»

Deșteptul papagal își însemnă curând aceste vorbe, și de câte ori domnul casei sosea după ce bătu ceasornicul două și jumătate, îl întâmpina acum el dela dânsul: «Vii astăzi așa de târziu...» Pe la trei, intendentul se dădea odihnei până la cinci ceasuri fix. Pasărea în vremea aceasta stătea pe umărul lui și nu se mișca. Femea eară, ca să nu întârzie bărbatul dela slujbă, avea obiceiul de venea exact la ora cinci să-l deștepte și-i zicea întotdeauna: «Hai scoală, că e timpul».

Intr'una din zile nevasta intendentului având de făcut o vizită, plecă de acasă, nu fără a face atent pe bărbatul ei să nu cumva să doarmă peste ora obișnuită. Ceasornicul bătu trei și jumătate, patru, patru și jumătate... Pasărea stătea nemișcată pe umărul stăpânului ei. Când însă bătu ora cinci, și nevasta intendentului nu veni să-l scoale, papagalul luă el asupra lui slujba, strigând: «Hai scoală, că e timpul!» — Domnul intendent, prin somn, aude glasul și închipuindu-și că era chiar nevastă-sa răspunse cum obicinuia uneori: «Mai lasă-mă, numai nițel...» Și întocmai după cum doamna așteptă numai câteva minute, după care își repetă vorbele, papagalul așteptă și el exact același timp, după care ear: «Hai scoală, că e timpul». Domnul intendent n'avu ce face, se sculă. Ear de atunci doamna nu mai avu nevoie să se deranjeze, căci papagalul își continuă slujba, fără să dea greș măcar o singură dată.

Dar simțul cel mai dezvoltat al timpului îl are cănele. Printre nenumăratele observațiuni care dovedesc această calitate a lui sânt și cele ce urmează:

O familie se afla în vizită la niște rude într'un oraș de provincie. Acestea aveau o fetiță de șapte ani, al cărei prietin nedespărțit era un căne frumos de rasa Benhard, anume Rolf. Mica Elisa începuse a merge la școală de vr'o câteva săptă-

Convocare.

„AQUILA” bancă țărănească pentru asigurări populare, societate pe acțiuni, își va ținea

adunarea generală constituantă

la 10 Maiu n. 1918, orele 3 d. a. în Cluj, în localitatea institutului de credit și economii «Economul» (strada Vesselényi M. Nr. 26), la care invită cu toată stima pe semnatarii de acțiuni.

Obiectele adunării vor fi:

1. Darea de seamă a fondatorilor despre subscrierea acțiunilor și plățile făcute.
2. Darea de seamă a fondatorilor despre numărul acționarilor prezenți și suma voturilor.
3. Alegerea prezidentului, a notarului și a verificătorilor procesului verbal.
4. Hotărâre asupra constituirii.
5. Stabilirea statutelor.
6. Hotărâre asupra absoluturului pentru fondatori.
7. Comunicarea membrilor consiliului de direcțiune numiți prin fondatori.
8. Alegerea comitetului de supraveghiere pe 1 an.
9. Alegerea comisariilor de zi pe 3 ani.

Cluj, la 25 Aprilie 1918.

Din încredințarea fondatorilor:

Dr. Amos Frâncu m. p., avocat, director de bancă, proprietar de casă, Cluj.

Dr. Valentin Drăgan m. p., funcționar de bancă, proprietar de casă, Cluj.

Ladislau Papp de Lemény m. p., asesor orfanal pensionat și proprietar, Cluj.

Romulus Cuteanu m. p., proprietar de casă și pământ, Cluj.

Proiect de fondare și listă pentru subscrierea acțiunilor

la

„AQUILA”,

bancă țărănească pentru asigurări populare, societate pe acții. — În limba maghiară: Gazdák népbiztosító bankja r. t. — În limba germană: Bauernbank für Volksversicherungen A. G.

Subscrișii fondatori întemeiem o societate pe acții cu sediul în Cluj sub firma: «AQUILA», bancă țărănească pentru asigurări populare, soc. pe acții.

1. Scopul întreprinderii: exclusiv cultivarea ramului asigurării de viață fără vizită medicală.

Societatea poate primi pentru alți rami de asigurare reprezentanța altor institute, eventual societăți pe acții.

Durata societății e 99 de ani, socotiți dela introducerea statutelor în registrul comercial, care durată se poate prolongi prin hotărârea adunării generale.

2. Capitalul social e deocamdată 200,000 Cor., adică Două sute de mii coroane, constă din 2000 bucăți acții à Cor. 100 (Una sută coroane) nominal.

Acțiunile se pot semna inclusiv până în 1 Iulie 1918 pe coalele de subscriere emise. Semnări făcute mai târziu nu se iau în considerare.

De fiecare acție este a se plăti sub titlul taxă de timbru și spese de fondare suma de Cor. 5, care e scadentă deodată cu prima rată.

Subscrierile sunt între toate împrejurările obligatoare și irevocabile. Plățile acțiunilor se fac în chipul următor:

10% cu prilejul subscrierii.

20% până la ziua înainte de adunarea constituantă.

Cât pentru plata sumei restante hotărăște adunarea constituantă.

Tot adunarea constituantă hotărăște în privința executării dispozițiilor legale cuprinse în §§ 453, 454 și 455 ai legii comerciale.

Toate plățile obveniente din semnarea de acții au să se facă la firma comercială înregistrată «Economul», institut de credit și economii, societate pe acții în Cluj. La cassa acestui institut (Cluj, Vesselényi M. u. 26) se păstrează coalele de subscriere.

3. În cazul când societatea pe acțiuni nu s'ar constitui, solvirile făcute se replătesc prin institutul numit fără interese.

În caz de plătire întârziată, sunt a se solvi 6% interese de întârziere, socotite dela scadența ratelor.

Plățile făcute à conto acțiunilor și întrelăstate mai târziu, cad în favorul fondului de rezervă și nu se pot reclama dela societatea pe acțiuni (legea com. § 169), iar dacă acția s'ar anulă pentru neglijarea plății, subscriitorul de acții rămâne cu toate acestea obligat până la 50% a nominalului acțiunilor subscrise. (Legea com. § 171).

4. Fondatorii își rezervă dreptul, ca în caz de suprasemnare de acții să reducă suma semnărilor singuratic, respective să îndeplinească reducerea semnării după libera lor chibzuială.

Tot asemenea își rezervă fondatorii dreptul, — ca încât s'ar efectui semnări de acții, ce ar întrece capitalul de fondare inițiat de Cor. 200,000, să se ridice eventual conform acestora capitalul social.

În urma fondării își rezervă dreptul, ca să numească pe temeiul §-ului 183 al legii comerciale primul consiliu de direcțiune pe termen de 3 ani.

Cluj, la 25 Aprilie n. 1918.

Fondatorii:

Dr. Jacob Radu m. p., prelat papal, canonic gr.-cat., Oradea-Mare; Dr. Amos Frâncu m. p. adv. dir. de bancă, propr. de casă, Cluj; Ladislau Papp de Lemény m. p., asesor orf. pens., propr., Cluj; Romulus Cuteanu m. p., propr. de casă și pământ Cluj; Dr. Dionislu Pop m. p., adv., Cluj; Dr. Iosif Turcu m. p., medic, Viena; Dr. Valentin Poruțiu m. p., adv., propr. de casă, Cluj; Emil Poruțiu m. p., preot, prez. însoțirei «Buna», Măcișul u.; Alexandru Voina m. p., mare negustor, Verșeț; Dr. Ioan Oltean m. p., adv., Ludoșul de Mureș; Dr. Eugen Ghelner m. p., adv., Kevevára; Teodor Terziu m. p., meseriaș, Cluj; Mihail Hieșlu m. p., preot, Aiton; Dr. Vasile Dancu m. p., preot, Nădășel; Dr. Valentin Drăganu m. p., funcț. de bancă, propr., Cluj; Dr. Mircea Mocanu m. p., medic, Brașov; Dr. Valentin Boca m. p., propr., Căianul mic; Dr. Ioan Plosca m. p., cand. de adv., Cluj; Teodor Iacoban m. p., propr., Iacobeny; Marius Elekes m. p., mare propr., Velcheriu; Aurel Mureșianu m. p., publicist, Brașov; Emanuel Stoica m. p., funcț. de bancă, propr., Șimleu; Dr. Eugen Bianu m. p., adv., propr., Făget; Dr. Ioan Maior m. p., adv., Aiud; Filip Pârvu m. p., învăț. și propr., Măcișul ung.

„CASSA DE PĂSTRARE”,

societate pe acții în Oltszakadát. — takarékpénztár, részv. társ. Oltszakadát.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Cassa de păstrare», societate pe acțiuni se invită conform §. 17 al statutelor societății la

a V-a adunare generală ordinară,

care se va ținea Duminecă în 12 Maiu st. n. 1918 la 11 ore a. m., în localul institutului.

Obiecte:

1. Deschiderea și constituirea adunării (§ 16).
2. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1917 și raportul comitetului de supraveghiere.
3. Darea absoluturului.
4. Eschiderea unui membru din direcțiune.
5. Alegerea pe un period de 1 an a unui membru în direcțiune.
6. Impărțirea venitului curat.

Domnii acționari cari în sensul §. 19 din statutele societății voesc a lua parte la adunare în persoană sau prin plenipotențiați sunt rugați a-și depune acțiunile, eventual dovezile de plenipotență, cel mult până în 12 Maiu st. n. 1918 la cassa institutului.

Oltszakadát, în 28 Aprilie 1918.

Direcțiunea.

Meghívó.

A «Takarékpenztár» részvénytársaság Oltszakadát t. cz. részvényesei az alapszabályok 17 §. értelmében, ezennel meghívotnak az Oltszakadát 1918 évi május hó 12-én d. e. 11 órakor az intézet helyiségében megtartandó

V-ik rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása (16 §.)
2. Az igazgatóságnak az 1917. üzleti évről szóló jelentése, az 1917. évi mérleg és a felügyelő bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása.
4. Egy igazgatósági tag kizárása.
5. Egy igazgatósági tag 1 évi időtartamra való megválasztása.
6. A tiszta nyereség felosztása.

A részvényes urak kik a társaság 19. §-a értelmében a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottjaik utján résztvenni szándékoznak, felkéretnek, hogy részvényeiket és esetleg meghatalmazási okmányaikat az intézet pénztáránál legfeljebb 1918. évi május hó 12-ig letétbe helyezték.

Oltszakadát, 1918. évi április hó 28 án.

Az igazgatóság.

Bilanț la 31 Decembrie 1917.

Activa—Vagyon.	Mérlegszámla 1917 december hó 31-én.	Pasiva—Teher.	
	K f	K f	
Cassa — Pénztár	2,707 40	Capital social — Alaptőke	20,000—
Escont — Váltótárca	36,587 18	Fond de rezervă — Tartalékalap	1,627—
Impr. pe obligațiuni — Kötvénykölcson	8,620—	Fond de binefacere — Jótékony alap	70—
Depuneri proprii — Saját betét	9,755 89	Depuneri — Tartalék betétek	40,708 85
Efecte — Értékpapír	1,363 60	Dividendă — Osztalék	556—
Mobilier — Felszerelés	270—	Tantiemă — Jutalék	16 73
Int. transit. rest. — Hátralékos átmeneti kamat	4,947 18	Diverși — Különfélék	245 15
	64,251 25	Profit curat — Tiszta nyereség	1,027 52
			64,251 25

Contul Profit și Perdere.

Debit—Tartozik.	Nyereség- és veszteség számla.	Credit—Követel.	
	K f	K f	
Int. de depuneri — Betét kamat	1,644 75	Interese de escont — Váltókamat	3,557 72
Int. fond de rezervă — Tartalékalap kam.	78 19	Interese de efecte — Értékpapír kamat	27—
Dare după int. de depuneri — Betét kamat adó	164 48	Interese de depuneri proprii — Saját betét kamat	307 44
Dare — Adó	854 01	Provizione — Kezelési költségek	591 51
Comp. de timbru — Bélyeg illeték	13 76	Profit transpus — Elmult évi nyereség áthozat	423 19
Spese de birou — Üzleti költségek	530 23		
Salare — Fizetések	500—		
Chirie — Lakbér	90—		
Porto — Postaköltségek	3 92		
Profit curat — Tiszta nyereség	1,027 52		
	4,906 86		4,906 86

Oltszakadát, la 31 Decembrie 1917. — Oltszakadát, 1917 december hó 31-én.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Simeon Grădinar m. p. Simeon Moldovan m. p. I. Dragomir m. p. N. Cruțiu m. p.

L-am revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare. — Megvizsgáltattott és az intézet fő és mellékkönyveivel összhangzónak találtattott.

Oltszakadát, la 28 Aprilie 1918. — Oltszakadát, 1918. április hó 28-án.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Dr. Octavian Prie m. p. Sever Silca m. p. Podea Toma m. p. Radu Toma m. p. Cobuz Petru m. p. Aleman Toma m. p. Ilie Marcu m. p.

AVIZ

Am onoare a aduce la cunoștința On. public din loc și jur, că în casele proprii din Str. Turnului (Saggasse) Nr. 48 am deschis cu 1 Maiu st. n.

grădină de vară,

unde servesc cu tot felul de beuturi: vinuri excelente, bere (de Steinbruch și Trei Stejari) și rachiuri, pe lângă prețuri moderate. Rugând P. T. public pentru binevoitorul sprijin, rămân

Cu toată stima: (93) 1—2

Traian Marian, restaurator.

Lemne de foc.

Fabrica de mașine And. Rieger în Sibiu (Nagyszeben) are trebuintă, pentru lucrătorii săi, de 200 stânjini lemne de foc pluite. Oferte să se adreseze la sus numita firmă.

(88) 2—2